

Pruritus

Napisao □ Prof. dr Bogdan Zrnić, spec. dermatovenerolog
petak, 29 mart 2013 02:11 - Poslednje ažurirano petak, 29 mart 2013 09:54



Pruritus ili svrab je neprijatan subjektivan simptom koji izaziva refleksno češanje a nakon toga dovodi do sekundarnog oštećenja površnih slojeva kože koji se mogu naknadno inficirati, stvarajući dodatne probleme oboljelom.

Pruritus se sreće u svim dobnim grupama. On može poticati kako iz kože i iz CNS-a. Različiti nadražaji stimulišu epidermalne receptore za svrab. Iz epidermisa se podražaj prenosi kroz nemijalinizovana sporoprovodna, C nervna vlakna do medularnog kontralateralnog spinotalamičkog trakta, talamusa i senzornog korteksa.

Etioloski gledano, nastanku pruritusa jednako važnu ulogu imaju periferni i centralni medijatori. Od perifernih medijatora to su: histamin, proteinaze, supstanca P, neurotropni faktor rasta, interleukini (IL-2, IL-6, IL-31) i prostanoidi.

A najčešći centralni medijatori su opijati i neuroadrenalin.

Pruritus

Napisao □ Prof. dr Bogdan Zrnić, spec. dermatovenerolog
petak, 29 mart 2013 02:11 - Poslednje ažurirano petak, 29 mart 2013 09:54

Prilikom postavljanja dijagnoza pruritusa najvažnije je razjasniti njegovo porijeklo, da li potiče iz kože ili je posljedica postojanja bolesti drugog sistema ili organa. Anamnezom je potrebno utvrditi rasprostranjenost svraba (lokalizovan ili generalizovan), jačinu, trajanje (stalan, povremen), vrijeme ispoljavanja (noć npr.kod scabiesa).

Ako je svrab lokalizovan treba obratiti pažnju na vrstu odjeće, trenje, ujed insekta, znoj, a kod generalizovanog svraba, ukoliko traje duže od dvije nedjelje, potrebno je uraditi ciljano ispitivanje.

Klinčkim pregledom je potrebno utvrditi: primarne lezije kod kožnih bolesti (atopijski dermatitis, kontaktni dermatitis, suhoća kože kod starih osoba, urtikarija, psorijaza, pityriasis rosea, seboroični dermatitis, lichen simplex chronicus, prurigo nodularis, lichen amyloidosis, dermatitis herpetiformis, bulozni pemfigoid, linearna IgA dermatitoza).

Takodje treba obratiti pažnju na sekundarne kožne lezije nastale usljed češanja kao što su :

ekzorijacije, lihenifikacije, hiper- i hipopigmentacije, sjajni nokte, pruriginozne noduse i ekskorsane papule.

